

Dorpsroute Duivendrecht

Welkom in Duivendrecht!

"Due Vene Traiectum", zo werd Duivendrecht rond het jaar 1000 genoemd in het Latijn. "Twee wateren (met een) doorwaadbare plaats" betekende dat. Zoals het Engels nu was het Latijn toen de internationale omgangstaal.

In die tijd bezaten de bisschoppen van Utrecht ook het Amstelland, een drassig veengebied langs de rivier de Amstel.

Het bisdom Utrecht was voor hen te groot om zelf te beheren. Daarom verdeelden zij de macht onder een aantal 'dienstmannen'. Wolfger was daarvan hier de eerste die we bij naam kennen. Gijsbrecht van Amstel, een ander.

Rond 1000 werd het klimaat droger en kwamen er meer mensen wonen in 'Aemstelle', oudhollands voor 'waterachtig gebied'. Zij groeven slootjes waardoor het veen ontwaterde en het gebied begaanbaarder werd. De bewoners leefden van visserij, wat landbouw en wat door vaklieden gemaakte producten.

Veel mensen reisden via Duivendrecht tussen Amsterdam en Utrecht. Zeker sinds de 17e eeuw was er daarom een 'uitspanning' bij de Duivendrechtse brug. Een plek waar paarden uitgespannen werden en tot rust konden komen. Later werd het een café.

Naast wat winkeltjes bestond de bebouwing tot 1920 vooral uit boerderijen. Later werd het dorp geliefd als rustige woonplaats voor mensen met werk in de stad. In de jaren dertig stond er vlak bij de brug een zeer succesvolle wielervederbaan.

Na 1960 werden ook de meeste andere weilanden volgebouwd en verdween het agrarische karakter van het dorp.

De overgebleven boerderijen, beide kerken, oorspronkelijke huizen en een school hebben een monumentenstatus.

Wandelroute langs de markante punten aan de Duivendrechtse Rijksweg

Deze route voert u via de lintbebouwing van Duivendrecht langs de monumenten en andere markante plaatsen van het dorp.

De route kent twee beginpunten: aan de kop (begin) van de Rijksweg en aan de kant van het NS-station Duivendrecht.

Begint u bij het **NS-station**, dan volgt u eerst de Rijksweg aan de even zijde en keert via de oneven zijde terug naar uw uitgangspunt.

Begint u bij de **Weespertrekvaart**, dan pakt u de route op bij **B. Route vanaf de Weespertrekvaart**. U volgt dan eerst de oneven zijde. U keert via de even zijde weer terug.

De basisroute heeft **een lengte van 3 kilometer**, maar kent aan de kant van de Weespertrekvaart nog een verlenging naar de Molenkade.

De belangrijkste markante punten op de route zijn in de beschrijving gemarkeerd met een uitroepteken.

Bij een aantal van deze punten bevindt zich een bord met informatie over het object.

De routeaanwijzingen zijn gemarkeerd met een pijl.

Tussen de bordjes in is ook nog van alles te zien. Opmerkingen over die bezienswaardigheden staan tussen de tekst van de routebeschrijving en worden gemarkeerd met dit "Aandachtsteken".

De Stichting Oud-Duivendrecht wenst u veel plezier bij het bekijken van de markante punten in ons dorp.

Veel is verloren gegaan; we koesteren wat we nog hebben.

Op onze website www.stichting-oud-duivendrecht.nl vindt u nog veel meer informatie over de historie van Duivendrecht.

A. Route vanaf het NS-station Duivendrecht

We beginnen de route onderaan de trap van het station. De straat liep hier vroeger gewoon door; er is hier veel veranderd ([afb. 1](#)). Hier zien we direct de eerste bezienswaardigheden:

Sint Urbanuskerk / Pastorie

Rijksstraatweg 130 en 132

Rooms-Katholieke kerk uit 1878 met pastorie uit 1843.

Bij kerk en pastorie hangen informatieborden waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

De volgende stop is niet veel verder: direct naast de kerk staat een tweetal markante boerderijen. Zij zijn twee van de vier nog overgebleven boerderijen van de 19 boerderijen die Duivendrecht ooit rijk was... zie [afb. 2](#) voor een van de mooiste.

Antoniushoeve

Rijksstraatweg 228

Boerderij van het voerdeeltype uit 1889.

Sophia's hoeve (nu: Wintershoven)

Rijksstraatweg 226

Boerderij van het voerdeeltype uit 1883.

De enige rijksmonumenten van ons dorp. Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

De volgende stop is direct naast Wintershoven. Niet zo verwonderlijk als je bedenkt dat dit stukje rond de kerk oorspronkelijk de kern van Duivendrecht vormde.

Winkelneringhuisjes

Rijksstraatweg 216-222

Viertal woningen oorspronkelijk met winkels van rond 1900.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

We vervolgen onze weg langs enkele oudere huizen en een stukje (relatieve) nieuwbouw. We komen dan bij het stukje van de route waar de oude vorm van Duivendrecht nog het best zichtbaar is.

Mijn Genoegen

Rijksstraatweg 186-188

Boerderij uit het midden van de 19^e eeuw.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

Bij de oprit van Mijn Genoegen hebben we goed kunnen zien hoe de boerderijen destijds aan de Rijksstraatweg lagen. Na de weide naast de boerderij gaan we linksaf het wandelpad langs de busbaan op en lopen verder tot het tweede bankje.

Veenweidegebied

Zicht op het oorspronkelijke landschap van Duivendrecht

Langs de busbaan staat ook een informatiebord

We lopen terug naar de Rijksstraatweg om die verder te volgen. We passeren een stuk met woonerven uit de jaren '60, gaan onder het viaduct door. Na de eerste "hoogbouw" van het dorp (Azaleahof) volgt een afwisseling van diverse bouwstijlen die de Rijksstraatweg zo interessant maakt.

Op de hoek van de Korenbloemstraat zit een pandje waar tot in de jaren 90 nog een winkeltje gevestigd was. Een blik verder de Korenbloemstraat in is de moeite waard. Het blok Korenbloemstraat 7-13 is recentelijk gerenoveerd en met behoud van karakter van een extra verdieping voorzien. In [afb. 3](#) is de straat nog te herkennen.

We steken de Korenbloemstraat over en na een tweetal huizenblokjes komen we bij een elektriciteitshuisje. Op dit punt staan we bij enkele markante bouwwerkjes.

Het elektriciteitshuisje naast Rijksweg 118 heeft een tweetal bezienswaardige gevelstenen.

Aan het eind van het straatje naast het elektriciteitshuisje staat de voormalige gevangenis van Duivendrecht. Een gebouwtje met maar liefst twee cellen. De veldwachter had het er maar druk mee.

Vanwege privacy wordt het van dichtbij bekijken van dit pandje door de huidige bewoners niet op prijs gesteld.

We vervolgen de route. Na het passeren van de “rode flat” (Rijksweg 70-110) komen we langs Waddenland.

De zes flatgebouwtjes op Waddenland dateren van het eind van de jaren 60.

Ze zijn ontworpen door de architect Pot-Keegstra. Dezelfde blokjes zijn ook in Ouderkerk aan de Amstel en Hoofddorp gebouwd. Daar zijn ze inmiddels gesloopt en vervangen door nieuwe bebouwing. Heel opmerkelijk is dat de gebouwtjes op Waddenland op een apart, particulier, terrein geplaatst zijn.

De zes blokjes zijn vernoemd naar de 6 Waddeneilanden.

We gaan verder langs het terrein waar de nieuwe Brandweerkazerne in aanbouw is en het voormalig politiebureau. Achter deze panden ligt het Dorpsplein met daaraan het Dorpshuis.

De naam “**Dorpshuis**” is een continue herinnering dat Duivendrecht een dorp is dat “kleinschalig, dorps en groen” wil blijven.

Aan het volgende stuk van de Rijksweg vinden we na de achterzijde van de moderne woningen aan het Clarissenhof een aaneenschakeling van verschillende bouwstijlen.

Vanaf Rijksweg 22 tot de hoek van de Kloosterstaat staat een rijtje arbeiderswoningjes. Deze geven een mooi beeld van de kleinschaligheid van het oude Duivendrecht.

Ze zijn tevens een overgang naar de bijzondere gebouwen, uitgevoerd in gele baksteen in de stijl van de Amsterdamse School, op de kop van de Kloosterstraat.

We bereiken nu het begin van de Rijksweg. Vroeger liep de straat en de bebouwing nog iets verder door, tot de verdwenen basculebrug over de Weespertrekvaart ([afb. 4](#)).

Voormalig café Brugzicht Kloosterstraat 1

Pand uit 1925, als café ontworpen (zie [afb. 5](#)) en in 2023 verbouwd tot twee woningen.

We maken hier ons tweede uitstapje, want we gaan bij het voormalige café linksaf de Kloosterstraat in. Deze straat leidde naar het klooster van de zusters Clarissen, dat aan het eind van deze straat stond. Zie [afb. 6](#).

Aartsengel Michaël In het plantsoen aan het einde van de Kloosterstaat

Zandstenen beeld dat de ingang van het Clarissenklooster sierde.

We keren terug naar de Rijksweg om de route weer op te pakken.

Vergeet onderweg niet te kijken naar de veelheid van stijlen die de Kloosterstraat rijk is.

U bent nu gekomen aan het einde van het eerste deel van de route, die eindigt bij de Weespertrekvaart.

U kunt nu de verlenging naar de Molenkade volgen (circa 750m heen en 750 m terug), zoals beschreven onder C. Verlenging Molenkade.

Of u vervolgt direct uw weg aan de oneven zijde van de Rijksweg, terug naar het station, met de beschrijving hieronder.

Meer informatie over deze wandelroute via:
info@stichting-oud-duivendrecht.nl

© Stichting Oud-Duivendrecht 2024

B. Route vanaf de Weespertrekvaart

Dit deel van de route begint aan de kant van de Weespertrekvaart bij de Dierenkliniek op de hoek van de Berkenstraat en volgt eerst de oneven kant van de Rijkstraatweg.

Er is nu niets meer terug van te vinden. Maar van 1934 tot 1940 stond aan het einde van de Berkenstraat, ter hoogte van het bruggetje, een heel snelle 200 meter lange, houten wielersbaan: [afb. 7](#).

Dotinghuizen

Berkenstraat 1-3 / Rijkstraatweg 5-31

Rij huizen ontworpen en gebouwd door K.C. Doting.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

Het volgende deel van de Rijkstraatweg is een aaneenschakeling van blokken uit diverse perioden. De Burgemeester van Damstraat en de Plataanstraat zijn qua bouwstijl meer in lijn met de kop van de Rijkstraatweg. De forensenwoningen daartussen ogen wat eenvormiger en minder markant.

Het echte oude Duivendrecht zien we pas weer bij de volgende boerderij die is overgebleven.

Groot Giessenhof

Rijkstraatweg 125

Boerderijencomplex uit 1928. Zie [afb. 8](#).

Wordt in 2025 vervangen door een nieuwbouwcomplex in "boerenerfstijl".

Naast Groot Giessenhof staat een ensemble van drie gemeentelijke monumenten, die we achtereenvolgens bekijken.

Schoolmeestershuis

Rijkstraatweg 127

Huis van de "Bovenmeester" uit circa 1920.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

Voor het volgende monument moeten we het pad tussen het Schoolmeestershuis en de kerk volgen, want het volgende monument staat achter de kerk.

D'Oude School

Rijkstraatweg 131

Schoolgebouw in de stijl van de Amsterdamse School uit 1925, [afb. 9](#).

Het pand wordt omgebouwd tot woning.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

We keren terug naar de Rijkstraatweg voor het vervolgen van de route

De Kleine Kerk

Rijkstraatweg 129

Protestantse kerk uit 1925.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

Net als aan de even zijde van de Rijkstraatweg hebben we nu weer een stuk voor de boeg waar het aanzien van de Rijkstraatweg in de loop der tijd flink veranderd is. We gaan onder het viaduct door en na het Paedologisch Instituut en een rij forensenwoningen komen we bij een belangrijke pleisterplaats, die ook nu nog een grote rol speelt.

Eetcafé Lotgenoten

Rijkstraatweg 215

Pleisterplaats voor reizigers die al dateert van voor 1730.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

We zijn nu (terug) bij het station. Als u de route aan de kant van de Weespertrekvaart begonnen bent, dan volgt u nu de beschrijving vanaf **A. Basisroute vanaf het NS-station Duivendrecht**.

C. Verlenging Molenkade

Vanaf het begin van de Rijksweg kunnen we een heel markant stukje Duivendrecht bezoeken dat door de aanleg van wegen wat apart van de rest van het dorp komen te liggen. Maar het is absoluut de moeite waard.

➡ We gaan onder het viaduct door naar de Weespertrekvaart. We slaan rechtsaf en volgen het pad naar de brug.

Bij de brug steken we de weg over en gaan via de trap naar beneden.

Langs de Molenkade zijn enkele rijtjeshuizen gebouwd op de plaats waar ooit een reeks molens stond.

➡ We lopen langs het eerste rijtje huizen aan de Molenkade naar ons volgende markante punt.

Witte Huis Molenkade 29

Landhuis uit 1921.

Op dit punt hangt een informatiebord waarop de geschiedenis van het pand is beschreven.

➡ We volgen de Molenkade verder langs de volgende huizenblokken. We lopen verder langs de vaart en moeten het stukje industriebebouwing voor lief nemen om ons volgende markante punt te bereiken.

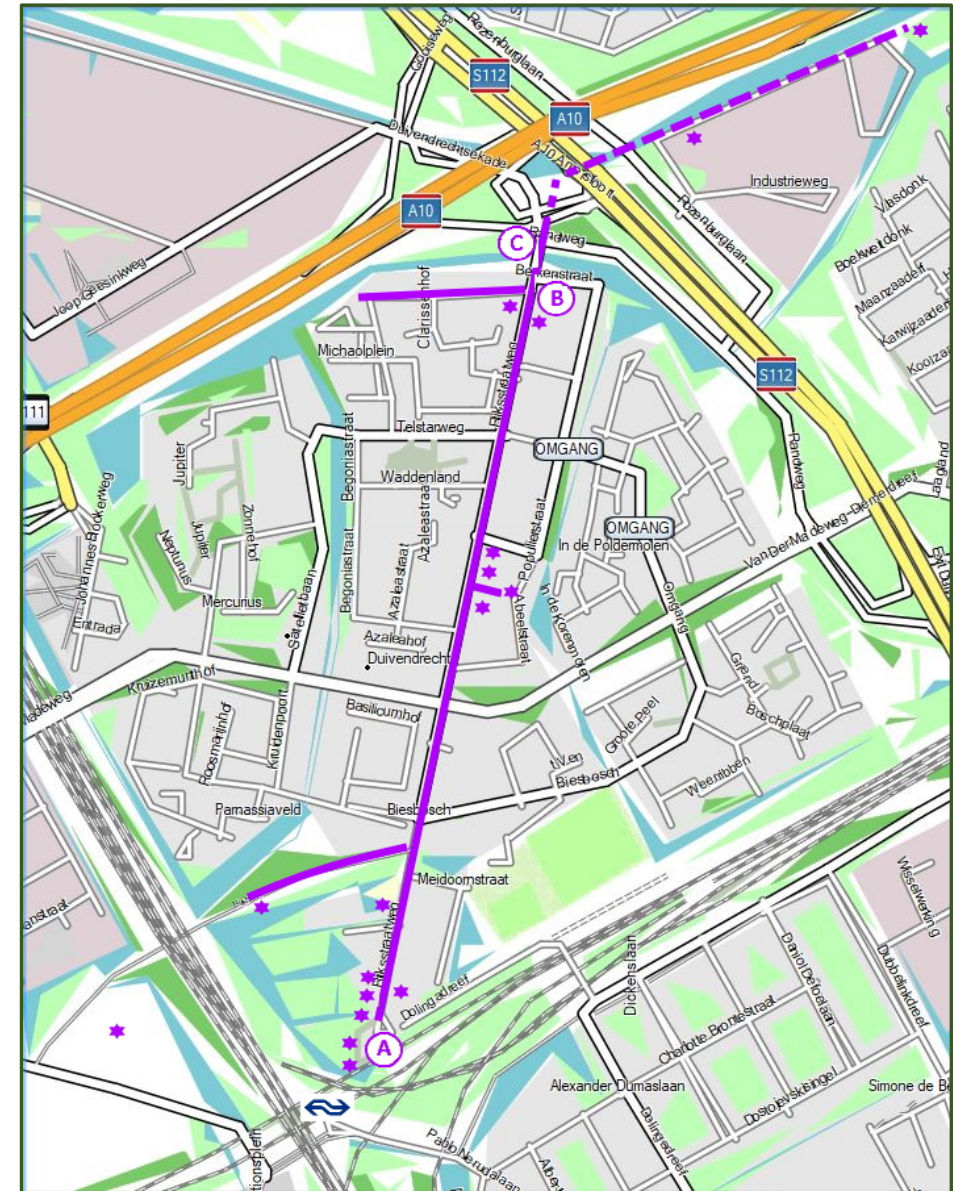
Vensermolen Venserkade 112

Romp van de molen uit 1704, de laatst overgebleven molen van de rij die hier ooit stond.

Op dit punt staat een informatiebord waarop de geschiedenis van de molen is beschreven.

➡ We hebben nu het eindpunt van de routeverlenging bereikt en volgen dezelfde weg langs Molenkade terug naar de Rijksweg. Onze verlenging van de route zit erop.

Dorpsroute Duivendrecht

Op deze kaart geeft de paarse lijn de route aan.

De hoofdroute heeft een doorlopende streep, de routeverlenging naar de Molenkade een gestippelde.

De markante punten zijn aangegeven met een ster.

Wat verdween uit Duivendrecht...

Afb. 1. De Rijksstraatweg waar nu het station ligt.

Afb. 2. Boerderij Strandvliet, uit 1750. Hier loopt nu de metro naar Gein.

Afb. 3. De Korenbloemstraat, vroeger Schoolstraat of ook wel Spoorstraat, naar het spoor in de verte.

Afb. 4. De oude Duivendrechtse brug, afgebroken in 1987.

Afb. 5. Voormalig cafe Brugzicht.

Afb. 6. Het Clarissenklooster, jaren-60.

Afb. 7. De Veka wielersbaan. Er werden ook bokswedstrijden gehouden. En politieke bijeenkomsten, die vaak uitmondten in rellen.

Afb. 8. Het erf van de boerderij Groot-Giessenhof, rond 1930.

Afb. 9. d'Oude School, gebouwd als Christelijke lagere school, met zijn oorspronkelijke strakke uiterlijk.